

České vysoké učení technické v Praze
Fakulta stavební
Katedra technických zařízení budov

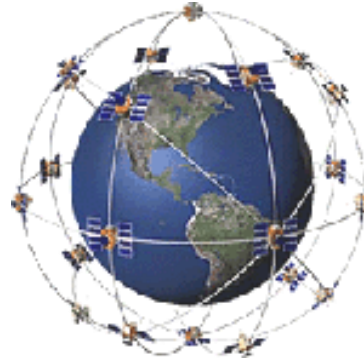
Hodnocení a integrované navrhování budov

prof. Ing. Karel Kabele, CSc.

21.století

- Rozvoj informačních technologií, „revoluce“
- Zvyšující se ceny energie
- Zvyšující se požadavky na kvalitu vnitřního prostředí
  - Komfort
  - Zdraví
  - Pracovní výkon

Současné trendy ve stavitelství

- Hi-tech
- Šetrné k životnímu prostředí

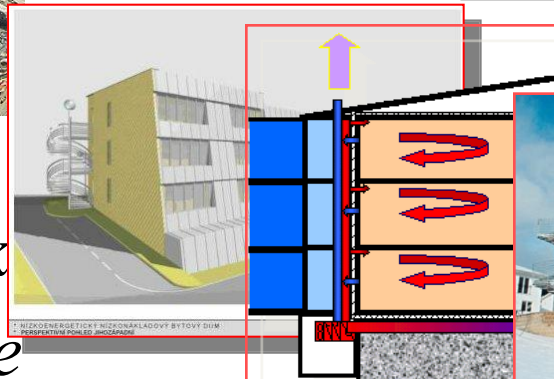

Energie
Vnitřní prostředí
Udržitelnost

■ Úspora

Millenium Tower Tok
Burj Khalifa

Eastgate Harare

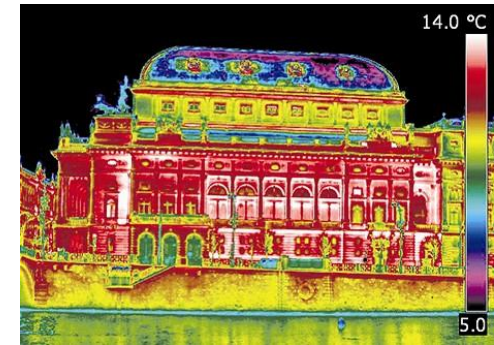
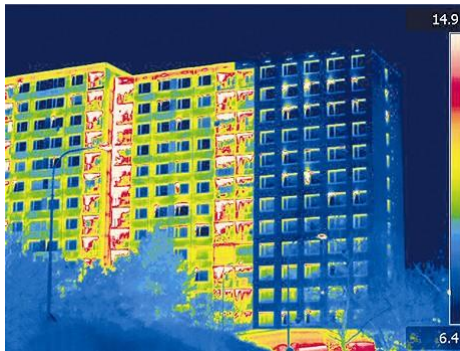
ENERGIE

Kde jsme...

- Podíl budov na celkové spotřebě energie v Unii činí 40 %....

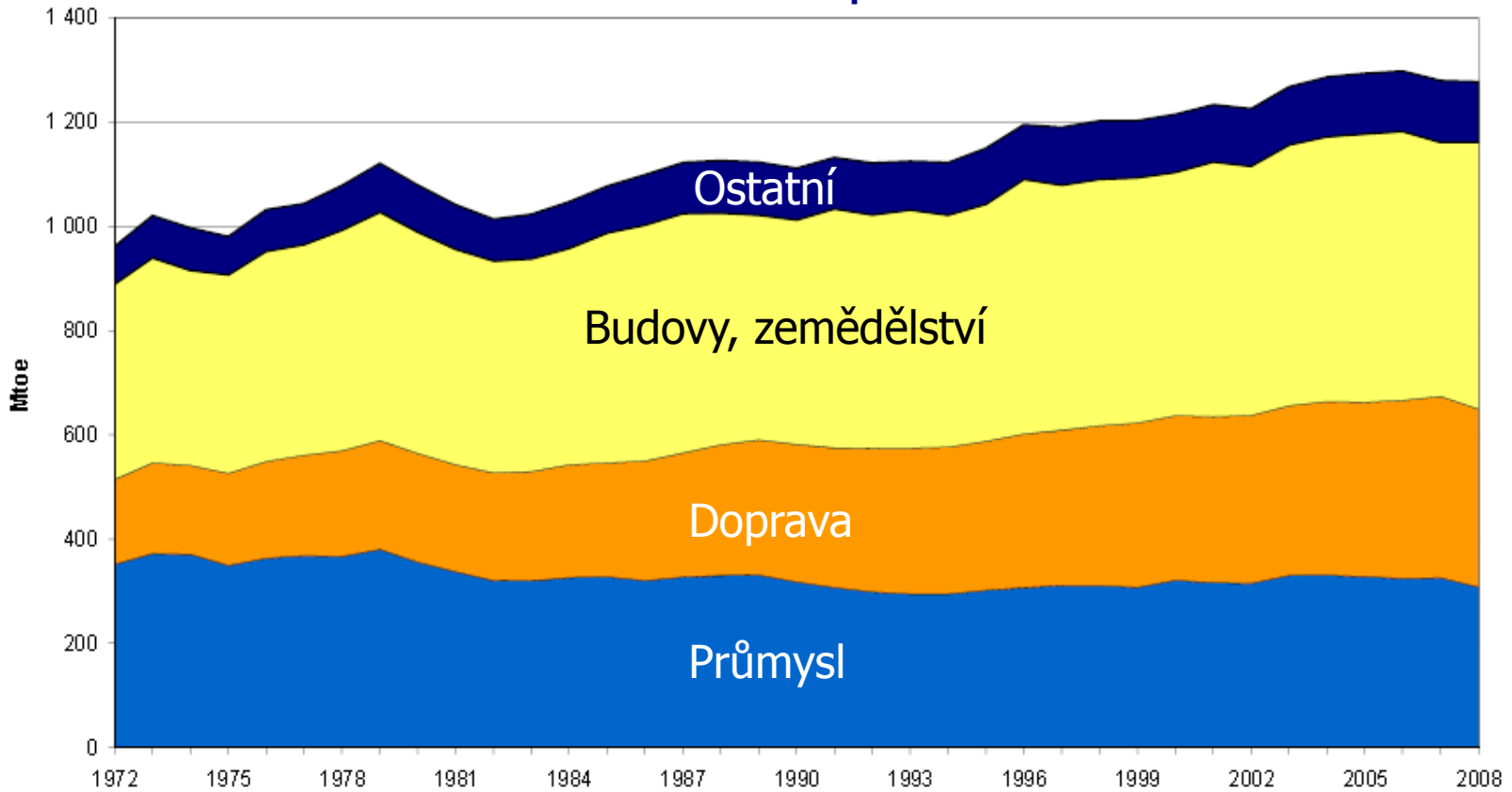

Kde jsme...

Final consumption by sector

IEA Europe

© DECO/IEA

(C) prof. K. Kabele CKLOP 2011

Energie a budovy

Energie pro

Zajištění požadovaných parametrů **vnitřního prostředí budov** (vnitřní teplota, kvalita vzduchu, umělé osvětlení)

Pokrytí **hygienických potřeb člověka** (zdravotechnika, příprava TV)

Distribuci **energie a médií** (elektroinstalace, plynovod, technické plyny)

Řídicí a **regulační systémy** budov (EPS, EZS, regulace, zabezpečení, inteligentní budovy)

Dopravní **systémy** (výtahy, eskalátory, travelátory, potrubní pošta)

Technologická **zařízení** (centrální vysavače, kuchyně, prádelny, bazény)

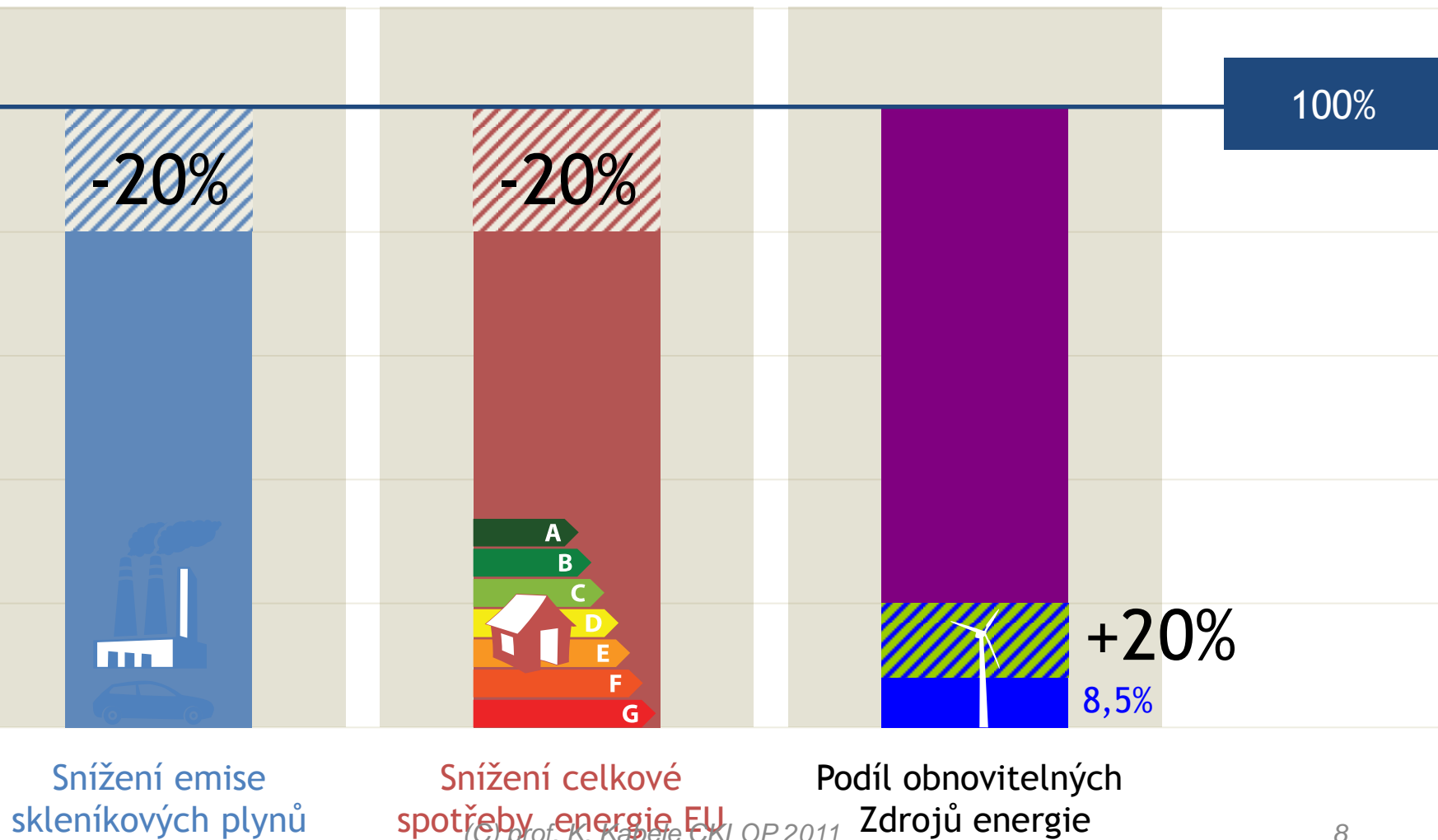
Teplo
Chlad

Elektrina

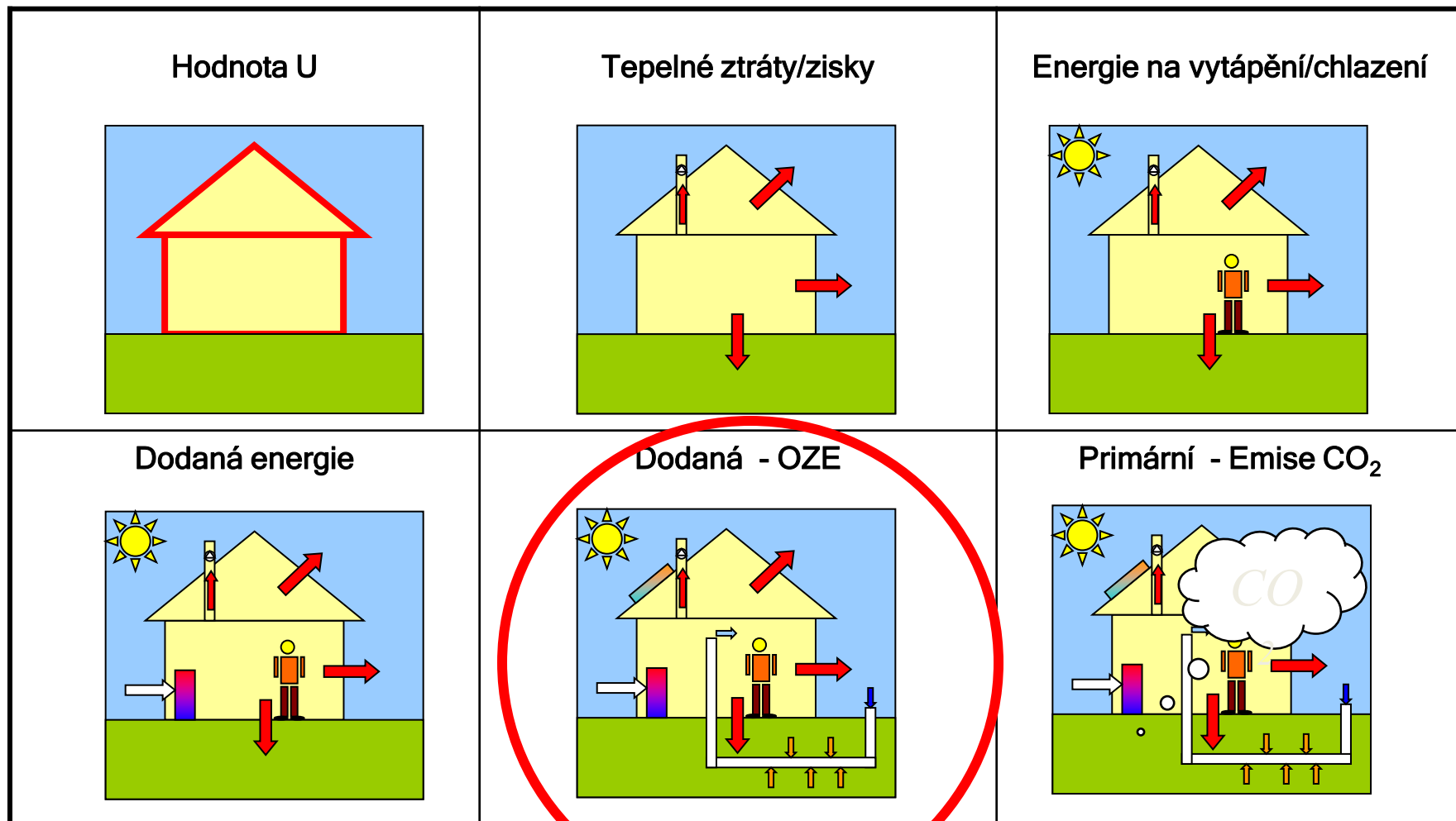
EU : 20-20-20 v roce 2020

Energetická náročnost?

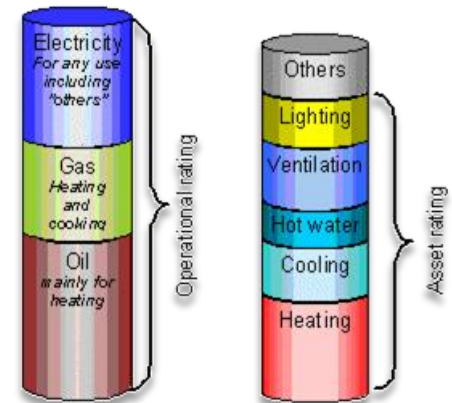

Energetická náročnost budov

- **vypočítané** nebo **změřené** množství energie nutné pro pokrytí potřeby energie spojené s **typickým užíváním budovy**, což mimo jiné zahrnuje energii používanou pro:

- Vytápění
- Chlazení
- Větrání
- Teplou vodu
- Osvětlení

kWh/a
(MJ/a)

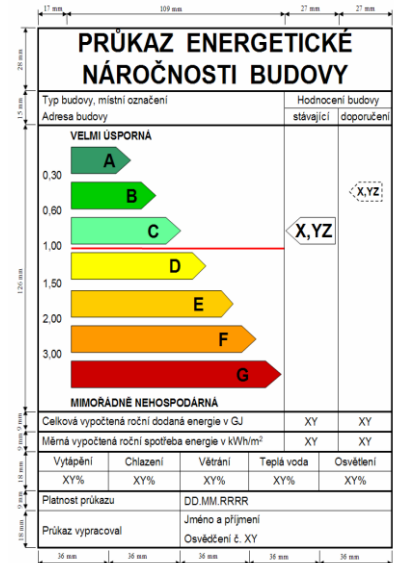

*Dodaná energie do budovy ?
Primární energie!*

Kde jsme...

- **Směrnice 91/2002/ES (EPBD)** promítnutá do národní legislativy vešla v plném rozsahu v ČR v platnost dne 1.1.2009, kdy se naplno rozeběhlo mj. vydávání průkazů energetické náročnosti budov na nové budovy
- V souladu s EPBD se v ČR zákonem předepisuje **certifikace budov metodou hodnocení energetické náročnosti budov...**

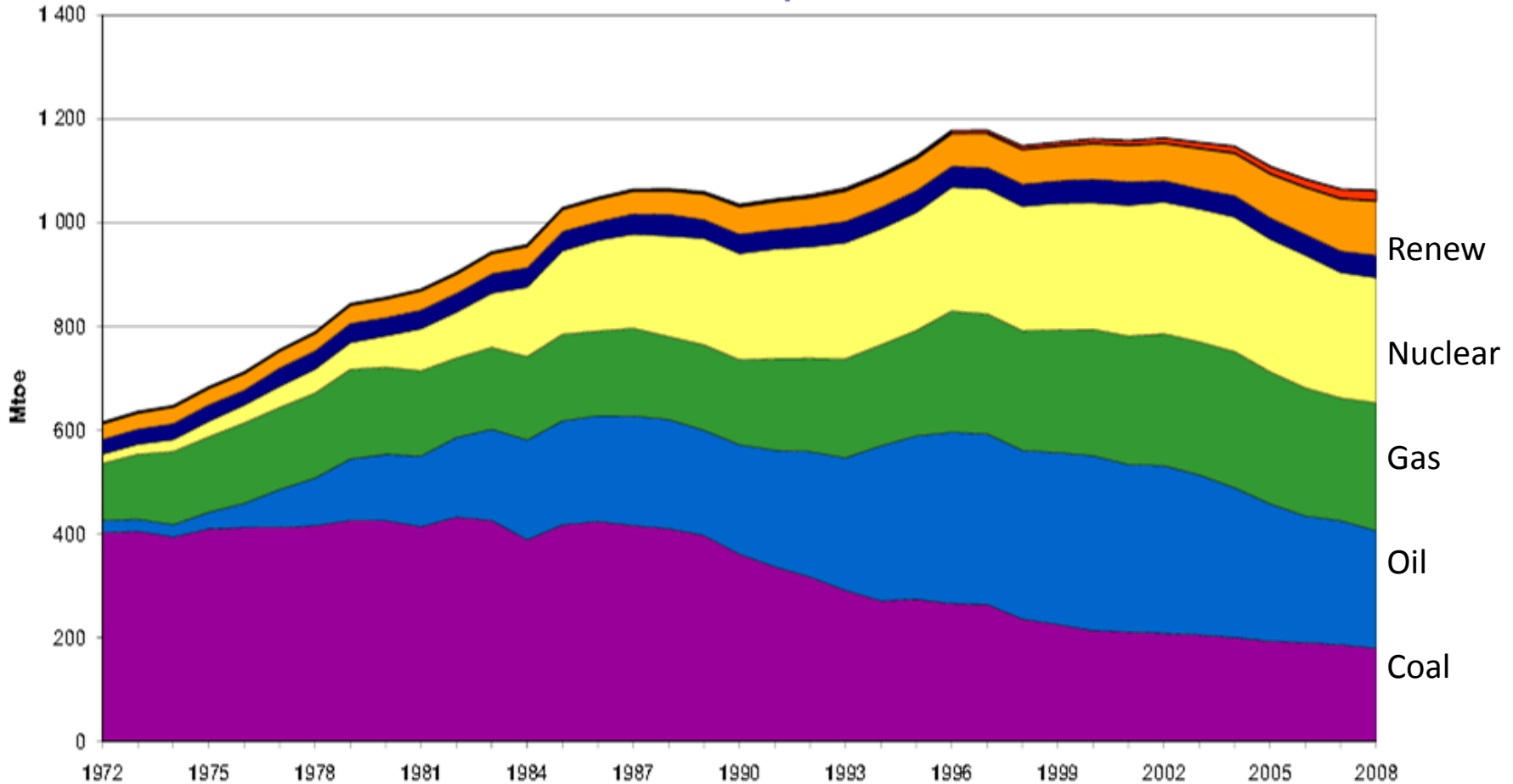

Kde jsme...

Energy production

IEA Europe

Hodnocení energetické náročnosti budov dle 148/2007

- POTŘEBA ENERGIE**

Druh budovy	A	B	C	D	E	F	G
Rodinný dům	< 51	51 - 97	98 - 142	143 - 191	192 - 240	241 - 286	> 286
Bytový dům	< 43	43 - 82	83 - 120	121 - 162	163 - 205	206 - 245	> 245
Hotel a restaurace	< 102	102 - 200	201 - 294	295 - 389	390 - 488	489 - 590	> 590
Administrativní budova	< 62	62 - 123	124 - 179	180 - 236	237 - 293	294 - 345	> 345
Nemocnice	< 109	109 - 210	211 - 310	311 - 415	416 - 520	521 - 625	> 625
Budova pro vzdělávání	< 47	47 - 89	90 - 130	131 - 174	175 - 220	221 - 265	> 265
Sportovní zařízení	< 53	53 - 102	103 - 145	146 - 194	195 - 245	246 - 297	> 297
Budova pro velkoobchod a maloobchod	< 67	67 - 121	122-183	184 - 241	242 - 300	301 - 362	> 362

- Klasifikační třídy EN** hodnocení energetické náročnosti budovy podle vyhlášky č. 148/2007 Sb., v kWh/m²
- CELKOVÁ DODANÁ ENERGIE DO BUDOVY** zahrnující energii dodanou pro
  - Vytápění a větrání, chlazení, vlhčení, osvětlení, OZE, KVET a pomocnou energii potřebnou na provoz systémů

Hodnocení energetické náročnosti budov dle 148/2007

- CELKOVÁ DODANÁ ENERGIE DO BUDOVY
- PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY
  - GRAFICKÉ ZÁZORNĚNÍ PRŮKAZU ENB
  - PROTOKOL PRŮKAZU ENB

Strana 108 Stavba číslo 0. 148 / 2007 Číslo 10
Průkaz ENE stávající stav 148/2007 St.

Vše prokaz energetické náročnosti budovy

(2) Průkaz

4) Identifikační údaje budovy

Adresa budovy (zápis, výpis, popisná čísla, PSČ)	
Účel budovy:	
Kód úseku:	
Kód katastrálního území:	
Popisná čísla:	
Vlastník, nebo společenství vlastníků, popř. správce:	
Adresa:	
IC:	
Del. v. stav:	
Personální, popř. budovací personální:	
Adresa:	
IC:	
Del. v. stav:	
☐ Stavba budovy	☐ Zápis stávající budovy
☐ Ústavění za výměru příslušného úseku podľa § 46 odst. 4 zákona č. 406/2003 Sb.	

5) Typ budovy

☐ Rodinný dům	☐ Bytový dům	☐ Stavěná a rekonstruovaná
☐ Administrativní budova	☐ Tělocvična	☐ Budova pro veřejnou službu
☐ Společenská zařízení	☐ Budova pro volnočasové a rekreační	
☐ Iný druh budovy – popište úseku:		

Číslo 10 Stavba číslo 0. 148 / 2007 Strana 109

1) úseky energie v budově

1. úseky podle energetického a technického záznamu budovy

2. další úseky úseky v budově

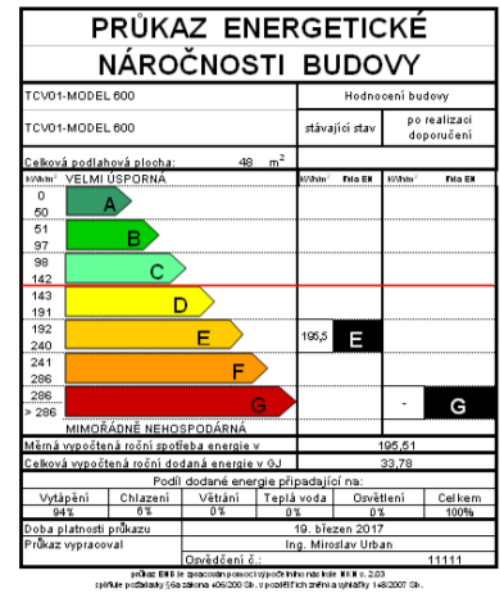
☐ Elektrická energie	☐ Tepelná energie	☐ Zima plyn
☐ Slučovací	☐ Čerpadla	☐ Slučovací
☐ Tříd	☐ LTO	☐ Slučovací
☐ Iný plyn	☐ Ostatní energie	☐ Slučovací
☐ Ostatní obnovitelné zdroje – popište jaké:		
☐ Slučovací – popište jaké:		

3. balíček tří energetických úseky EP

☐ Vytápění (EP _v)	☐ Zchlazení vzduchu (EP _z)
☐ Chlazení (EP _{ch})	☐ Osvětlení (EP _{osv})
☐ Mechanická ventilace (m. měřičem) (EP _{mev})	

4) technické údaje budovy

1. úseky podle budovy

Legislativa ČR

Směrnice 2002/91/EC o energetické náročnosti budov
(EPBD)

Základní požadavky směrnice vedou k novelizaci zákonů a vyhlášek

Novela zákona 406/2000 Sb., nutné k 1. lednu 2009 zavést požadavky směrnice

Zákon 406/2006 Sb., o hospodaření energií

Nutná novelizace existujících prováděcích vyhlášek

novela vyhlášky 291/2001 Sb.

Novela vyhlášky stanoví způsob certifikace budov a způsob výpočtu energetické náročnosti budovy

vyhláška č. 148/2007 Sb.

od 2010, probíhá revize vyhlášky

Směrnice 2002/91/EC -> 2010/31/EC o energetické náročnosti budov

EPBD

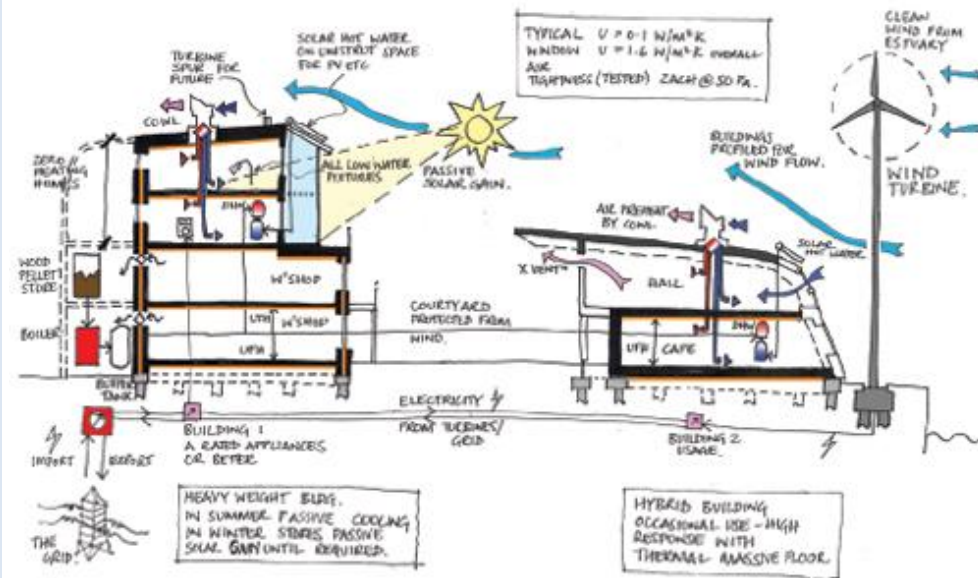
- a) Společný obecný rámec **metody výpočtu** celkové ENB ;
- b) uplatnění minimálních požadavků na energetickou náročnost nových budov a nových ucelených částí budov;
- c) uplatnění **minimálních požadavků** na energetickou náročnost **stávajících budov** které jsou předmětem větší renovace; prvků budov a technických systémů budov
- d) vnitrostátní plány na zvýšení počtu budov **s téměř nulovou spotřebou energie**; 2020 všechny nové budovy, 2018 nové budovy veřejné moci
- e) **energetickou certifikaci** budov nebo ucelených částí budov;
- f) pravidelnou **inspekci** otopných soustav a klimatizačních systémů v budovách a
- g) nezávislé systémy **kontroly** certifikátů energetické náročnosti a inspekčních zpráv.

Směrnice 2002/91/EC-> 2010/31/EC o energetické náročnosti budov

Budovy s téměř nulovou spotřebou energie?

...budova, jejíž energetická náročnost určená podle přílohy I je **velmi nízká**. Téměř nulová či nízká spotřeba požadované energie by měla být ve značném rozsahu **pokryta z obnovitelných zdrojů**, včetně energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě či v jeho okolí....;

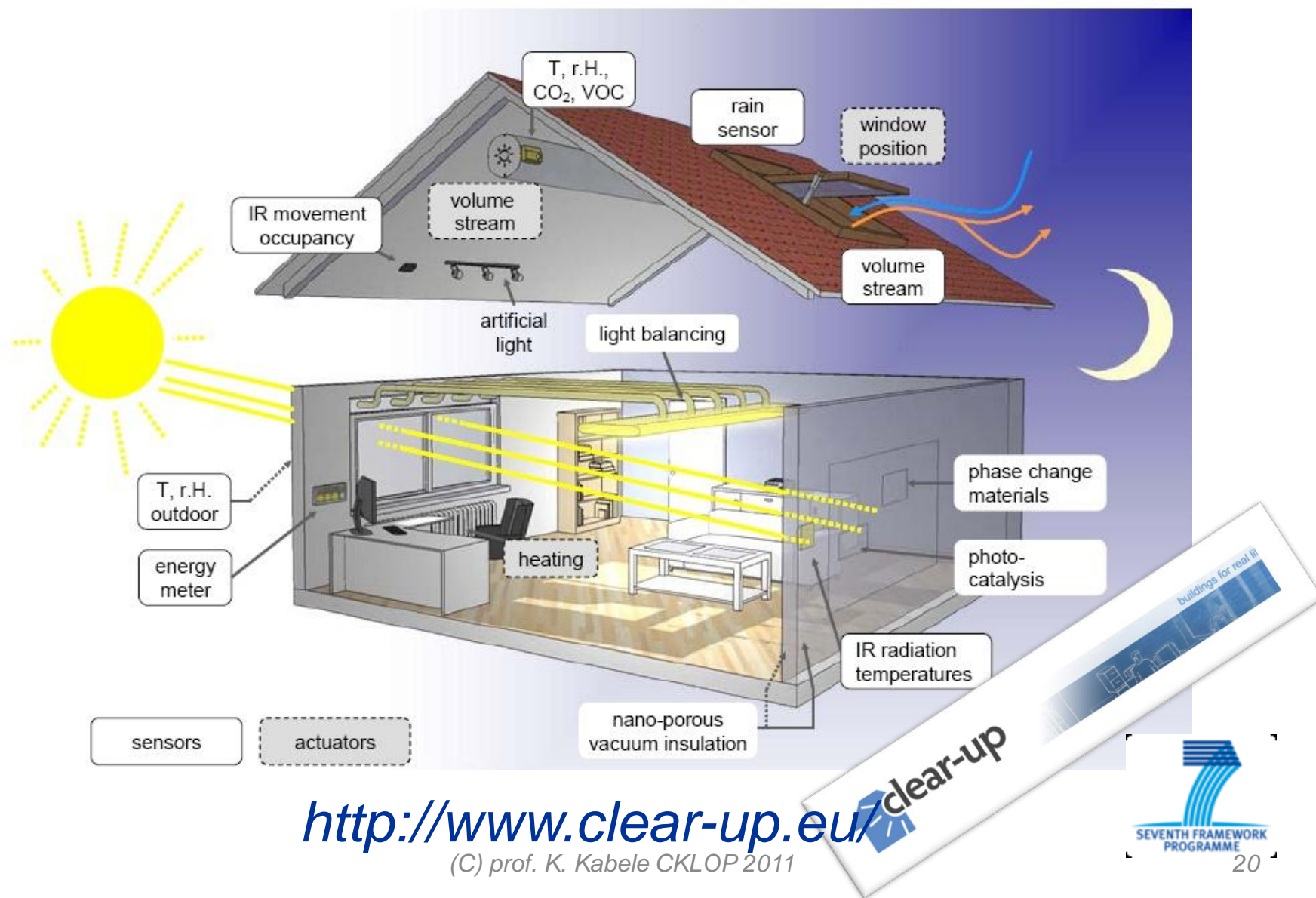
EPBD budova 2020?

Burj Khalifa...

EPBD budova2020?

<http://www.clear-up.eu/>

(C) prof. K. Kabele CKLOP 2011

VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ

ČSN EN ISO 7730 ERGONOMIE TEPELNÉHO PROSTŘEDÍ - ANALYTICKÉ STANOVENÍ A INTERPRETACE TEPELNÉHO KOMFORTU POMOCÍ VÝPOČTU UKAZATELŮ PMV A PPD A KRITÉRIA MÍSTNÍHO TEPELNÉHO KOMFORTU

Tepelná pohoda

- ČSN EN ISO 7730 - parametry slouží především pro návrh systému vytápění, chlazení, větrání
- Základní parametry vnitřního prostředí uvedeny v Příloze A ČSN EN 12831

Příloha A (informativní)

Základní okrajové podmínky vnitřní tepelné pohody prostředí – význam výsledné teploty ve výpočtu topného výkonu

- Tepelná kvalita prostoru může být zvolena ze 3 kategorií podle

Kategorie vnitřního tepelného prostředí	Celkový tepelný stav těla	
	Předpokládané procento nespokojených	Předpokládané průměrné hodnocení
A	< 6%	$-0,2 < PMV < +0,2$
B	< 10%	$-0,5 < PMV < +0,5$
C	< 15%	$-0,7 < PMV < +0,7$

Tepelná pohoda

- Kategorie prostředí

Kategorie vnitřního tepelného prostředí	Celkový tepelný stav těla	
	Předpokládané procento nespokojených PPD	Předpokládané průměrné hodnocení PMV
A	< 6%	$- 0,2 < PMV < + 0,2$
B	< 10%	$- 0,5 < PMV < + 0,5$
C	< 15%	$- 0,7 < PMV < + 0,7$

PMV...predicted mean vote, PPD...predicted percentage of dissatisfied

Tepelná pohoda

Hodnocení kvality prostředí-indexy:

- PMV (Predicted Mean Vote) - předpokládaná průměrná volba=průměrný tepelný pocit člověka
- PPD (Predicted Percentage of Dissatisfied) - předpokládané procento nespokojených

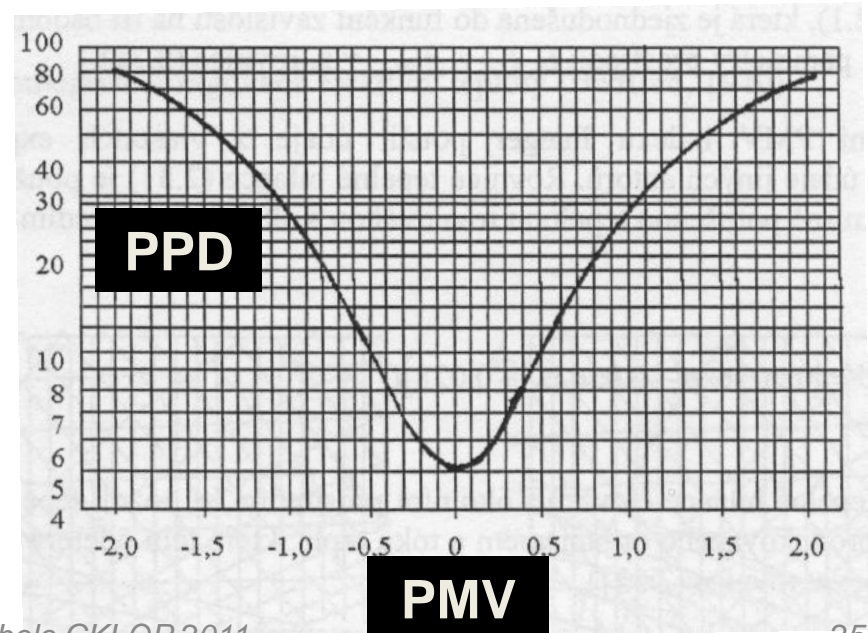
PMV – 7 stupňů

3, 2, 1, 0, -1, -2, -3

horko, teplo, mírně teplo

neutrálně

mírně chladno, chladno, zima

Tepelná pohoda

- Faktory prostředí:
  - teplota, vlhkost, rychlost proudění vzduchu, sálání
- Osobní faktory:
  - M...hodnota metabolismu (W/m^2)
  - I....izolace oblečení ($\text{m}^2 \cdot \text{K}/\text{W}$)

Jednotka 1 clo = $0,155 \text{ m}^2 \cdot \text{K}/\text{W}$

clo $< 0,5$

0,6-1,2

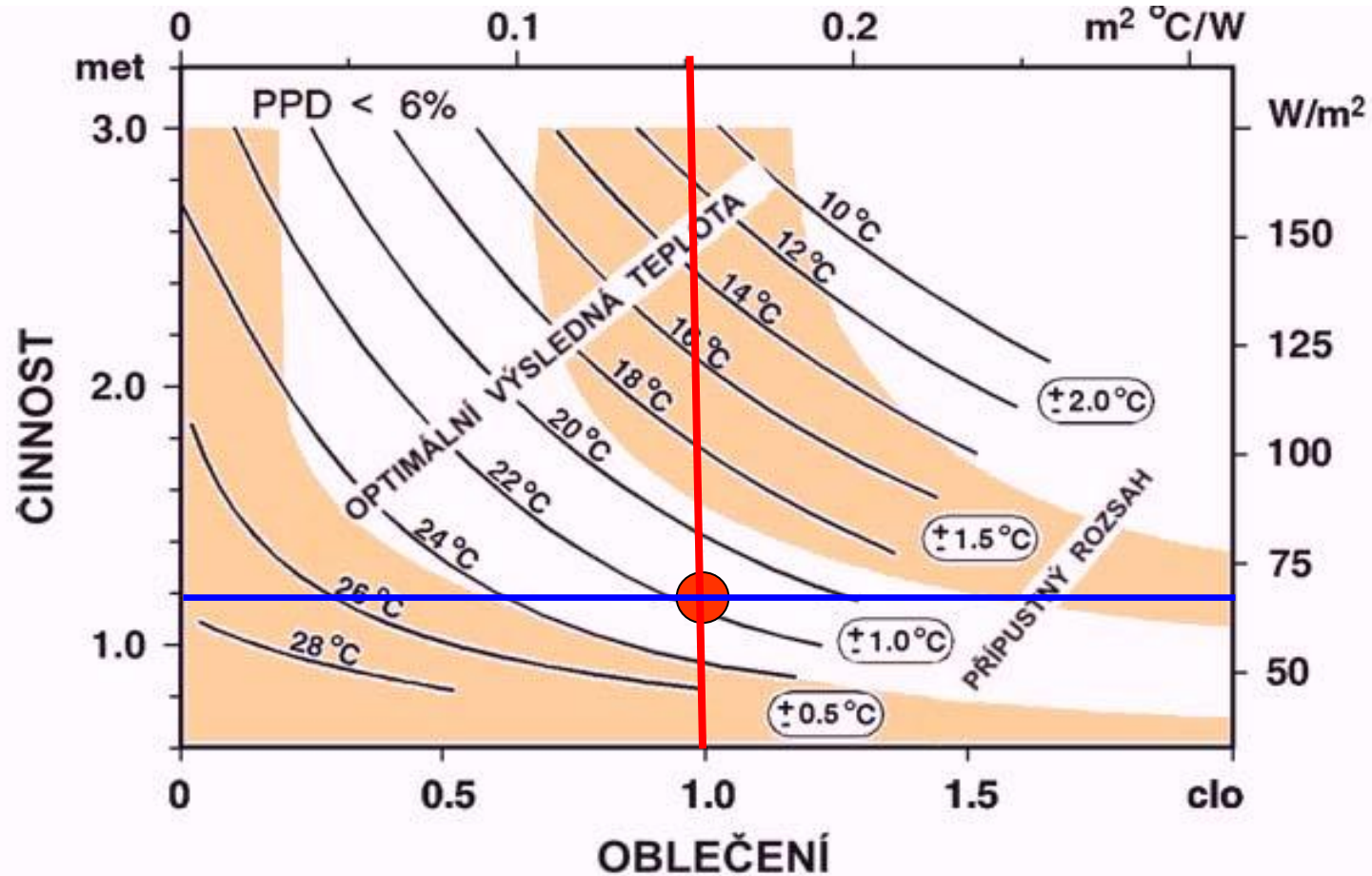
$> 3,5$

Optimální výsledná teplota

Kategorie vnitřního prostředí A (PPD<6%)

Výsledná vnitřní teplota

Druh budovy, prostoru	Oblečení, zima (clo)	Činnost (met)	Kategorie vnitřního tepelného prostředí	Výsledná teplota, zima C
Kancelář	1,0	1,2	A	21,0 až 23,0
			B	20,0 až 24,0
			C	19,0 až 25,0
Velkoprostorová kancelář	1,0	1,2	A	21,0 až 23,0
			B	20,0 až 24,0
			C	19,0 až 25,0
Kavárna, restaurace	1,0	1,2	A	21,0 až 23,0
			B	20,0 až 24,0
			C	19,0 až 25,0
Obchodní dům	1,0	1,6	A	17,5 až 20,5
			B	16,0 až 22,0
			C	15,0 až 23,0
Bydlení	1,0	1,2	A	21,0 až 23,0
			B	20,0 až 24,0
			C	19,0 až 25,0

HODNOCENÍ BUDOV

LEED, SBTOOL, GREENWAY

Komerční hodnocení kvality budov dle různých kritérií, udělení „certifikátu“

- LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), USA, celkový dopad budovy na životní prostředí formou bodovacího systému. Pro naše podmínky ne zcela vhodný, nicméně mnoha zahraniční investory vyžadován.
- SBTOOL CZ – evropský systém komplexní hodnocení kvality zatím pouze obytných budov, adaptován na CZ, vyvíjen prof. Hájkem z FSV ČVUT v Praze www.sbtool.cz
- GREEN WAY – Hodnocení systémů TZB z hlediska řešení a provozu. Projekt OS Integrované navrhování a hodnocení budov STP www.stpcr.cz

Děkuji za pozornost

Karel Kabele

ČVUT – FSv, katedra TZB

email: kabele@fsv.cvut.cz